

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- EU-kommissionens ordförande Barroso vill ha förlängd programperiod
- ”Vi behöver stolta, kaxiga, lyckliga lantisar”
- ”Utan en välmående stad mår inte heller landsbygden bra”
- Kommungränser får inte begränsa tillgången till service – panelåsikt under Kommunmarknaden
- Från eldsjäl till handling – YTR:s nätkolumn
- Läs även detta: *Östersund är Sveriges matlandethuvudstad 2011 *Företagare i huvudstadsregionen för kommunsammanslagningar *Glesbygdseminarium samlade 9500 besökare via nät-TV *KAMPA-seminarie II går av stapeln i Karleby *Demokrati, metoder, lokal utveckling – Svenska studiecentralens handböcker är nu avgiftsfria

Cit: ***”Det är inte rättvist om man skall betala samma skatt som alla andra, men man får ingen service.”***

Vice ordföranden för Riksorganisationen Hela Sverige ska leva (HSSL) Inez Abrahamzon om organisationens ståndpunkt att landets glesbygdsbor, som har långt till service (rör sig om ca 8 000 människor), skall slippa betala skatt (Västerbottensnyttis program Valextra om glesbygden 14.9).

”Exemplet visar hur stad och landsbygd blir alltmer beroende av varandra, näringslivet är i ständig förändring och effektivisering. Av den tidigare stora jordbrukarkåren återstår endast ett ringa antal.”

August Rönn, Fjalar Rosenlöf och Allan Granfors som säger, angående debatten om kommun- och servicestrukturreformen mellan Vasa och Korsholm, att genom en i många stycken smidig kommunalpolitik, har Vasa blivit hemort för energiklustret som sysselsätter ca 10 000 personer, och att det på landsbygden i omgivningen verkar många småföretag som underleverantörer (Vasabladet 16.9).

”Slow Food är ett utmärkt sätt att bromsa upp den industrialiserade produktionen.”

Fårfarmaren i Snappertuna, Västnyland Sebastian Nurmi som hoppas att byråkraterna på Livsmedelssäkerhetsverket Evira och på ministerierna börjar även lyssna på småproducenterna och inte sätter käppar i hjulet.

EU-KOMMISSIONENS ORDFÖRANDE BARROSO VILL HA FÖRLÄNGD
PROGRAMPERIOD

EU-kommissionens ordförande, José Manuel Barroso, tog i början av den här månaden

chansen till ett inspel. I sitt ”State of the Union-tal” 7.9 påpekade han att han nu anser att EU nu bestått provet och kommit igenom finanskrisens nålsöga. Men för att bli bättre rustade inför framtiden, så påpekade Barroso att en euro som satsas för Europas räkning, är mer värd än den euro som satsas för att uppnå nationella syften. Barroso vill uppmuntra till fler infrastruktursatsningar genom att oftare involvera Europeiska investeringsbanken och han vill också göra upp med det han kallar den ”bysantinska” komplexiteten inom EU:s budget, där EU:s medlemsländer ger med ena handen, samtidigt som man tar med den andra. För att nå framgång så tror Barroso även på att förlänga programperioderna från sju till tio år, vilket skulle innebära att nästkommande period skulle löpa från 2014-2024 i stället för att som nu avslutas år 2020. *Uppgifterna är från en längre artikel om finanskrisens avtryck i debatten om EU:s fonder efter 2013 i Gränsbrytning – Nyheter om regioner och regional utveckling i Norden (13/2010), skriven av dess chefredaktör Per Holmström. Barrosos tal finns (på engelska) som länk under adressen http://ec.europa.eu/news/eu_explained/100907_en.htm.*

”VI BEHÖVER STOLTA, KAXIGA, LYCKLIGA LANTISAR”

I valtider lyfts det ofta fram att landsbygden behöver service – i form av handlare, bensinmackar, skolor, äldreomsorg och inte minst bredband, något som alla behöver för att leva och utvecklas, och då även landsbygdsbor. Servicen presenteras också som en grundläggande faktor för att få unga att vilja bo kvar eller flytta till landsbygden. Men, det finns annat som är minst lika viktigt: ”Vi måste låta unga få vara stolta lantisar”. Det är en myt att ungdomar vill flytta från landsbygden och de mindre orterna – tvärtom så vill många stanna. Det här är något som visas i fil.dr. i sociologi Lotta Svenssons forskning, där unga i Söderhamn intervjuats om sina önskemål om framtiden. Myten skapas av alla som tror att de gör unga en tjänst, när de pushar dem att flytta till andra städer. I all välvilja uppmanar man sina barn, elever och vänner att se sig om, utbilda sig, ta några ströjobb och ”leva livet”. Det skapas en norm kring att flytta. Resultatet blir att de som beslutar sig för att bo kvar, bryter mot den normen – något som skapar en känsla hos individen, att man inte gör rätt som stannar. ”Svenssons studie visar också att lokala makthavare, till exempel politiker, ofta bortser från ungdomarna som utvecklingskraft, eftersom de ju ändå snart kommer att flytta.” Föräldrarnas stolthet över deras barns livsval verkar även öka ju längre bort barnet har flyttat – något som resulterar i att man oftare hör berättelser vid kaffebordet om barn i Stockholm, Oslo, London eller i ”bästa fall” Los Angeles. ”Hur ofta hör vi föräldrar berätta stolt över deras dotter som är lärare i den egna hemstaden?” Sedan är det landsbygdens servicepunkter. Det måste finnas skola och möjlighet att fylla på kylskåpet inom ett rimligt avstånd, och så behöver landsbygdsbon bredband minst lika mycket som stadsbon – om inte ännu mer. Men framför allt behövs stolta, kaxiga, lyckliga lantisar som står för att de stannar kvar och för det liv de valt. Att bo i Sörbyn är lika rätt som att bo på Söder i Stockholm. Det är bara olika val utifrån hur man vill ha det, och så länge som vi inte frågar stockholmare ”varför”, så skall vi även bespara sunnebon den frågan. Så nästa gång du som bor på landsbygden uppmuntrar någon att flytta till staden – för gräset är ju grönare på andra sidan – är det för att du tror du är en looser som själv bor kvar. *Uppgifterna är från en debattartikel på Riksorganisationen Hela Sverige ska levas (HSSL:s) hemsida och finns under adressen <http://wpmu.helasverige.se/files/stolt-lantis1.pdf>. Skribenter är Lotti Jilsmo på HSSL och Katarina Gustafsson på Förbundet Vi Unga.*

”UTAN EN VÄLMÅENDE STAD MÅR INTE HELLER LANDSBYGDEN BRA”

”Vi kommer ingenstans som enskilda kommuner. Vi måste agera gemensamt”, säger Larsmo kommuns styrelseordförande Ulf Stenman och dess fullmäktigeordförande Sven Grankulla. Larsmo är en välskött och välfungerande. I strategiplan som kommunen nyligen förde

vidare till fullmäktige, sägs att Larsmo år 2017 skall vara en framgångsrik, trivsamt och självständig kommun i en välmående region. Just det där sista tar Grankulla gärna fasta på – den välmående regionen: ”Om inte Jakobstad och Jakobstads ekonomi mår bra kommer inte heller Larsmo, Pedersöre och Nykarleby att må bra i all evighet”. Stenman säger för sin del att regionen behöver Larsmos hjälp för att lyckas, speciellt då regionens motor Jakobstad. De båda politikerna är oroliga för Jakobstadsregionens framtid, för en splittrad region har svårt att marknadsföra sig gentemot företag som söker nya etableringsorter och visa en enig linje gentemot statsmakten. En kommunsammanslagning är inget självändamål. Men om kommunerna bara siktar på ett utvidgat samarbete, är risken stor att var och en endast ser till den egna kommunens fördel. Man fokuserar inte på vad man kan bidra med för det gemensamma bästa. En av de hotbilder som nämns i Larsmos strategiplan, är kommunens beroende av statsandelar, vilket gör ekonomin sårbar, men inte värre än att kommunen har en framtid också med kommande statsandelsreformer. Vad gäller Jakobstadsregionen, så behövs en gemensam strategi i lobbandet utåt. I det arbetet har man ännu större chanser att lyckas, om man kan samarbeta med Karleby. Enligt Stenman kommer man ingen vart utan Karleby. Trots att samarbetet i Jakobstadsregionen under de tre senaste åren tagit många små steg i rätt riktning, är Stenman otålig och menar att går för långsamt och att omgivningen tar längre steg. *Uppgifterna är från en artikel, skriven av Pia Andtbacka, i senaste veckas torsdagsupplaga (16.9) av Österbottens Tidning. Se även text på tidningens nätupplaga under adressen <http://www.ot.fi/Story/?linkID=126309>.*

KOMMUNGRÄNSER FÅR INTE BEGRÄNSA TILLGÅNGEN TILL SERVICE – PANELÅSIKT UNDER KOMMUNMARKNADEN

Kommunernas demokratiska självbestämmanderätt fick partiledarnas stöd i paneldebatten på Kommunmarknaden, som hölls i Helsingfors 15-16.9. Framtidens kommun beskrev man som en stark primärkommun, där servicen till invånarna, samt deras röst tryggas. Finansieringen skulle partiledarna säkra genom att höja skatterna, bredda skatteunderlaget, utveckla förhållandet mellan kommunerna och staten, samt effektivisera verksamheten. Flera av paneldeltagarna uppmärksammade tryggheten av närservicen, även i ytterområdena i kommuner som gått samman. Här nämndes utveckling av elektroniska tjänster, samservicekontor och hälsobussar. Enligt ordförandena får inte tillgången till service begränsas av kommungränserna. Ansvaret för att tillhandahålla tjänster bör kvarstå hos kommunerna, medan de fullmäktigeledamöter som invånarna väljer, måste kunna leda den kommunala servicen i sin helhet. Man bör framhålla att kommunen är en attraktiv arbetsplats. När det gällde utläggning av service, var paneldeltagarna inte helt lika eniga. Men alla oroade sig över att en jämlik och effektiv tillgång till service inte uppfylls. Partiledarnas paneldiskussion med temat *Miten turvaamme kuntalaisten peruspalvelut? (Hur trygga basservicen för kommuninvånarna?)* var Kommunmarknadens huvudevenemang, där partierna i Kommunförbundets styrelse representerades av Henna Virkkunen (Saml), Jutta Urpilainen (SDP), Timo Kaunisto (C), Anni Sinnemäki (Gröna), Paavo Arhinmäki (VF) och Auli Kangasmäki (SannF). Under de två dagarna som evenemanget pågick hade man totalt kring 6 600 besökare, vilket är något fler än i fjol. Nästa år hålls Kommunmarknaden 14-15.9. *Uppgifterna är i huvudsak från Kommunförbundets webbplats Kommunerna.net och finns på http://www.kommunerna.net/k_perussivu.asp?path=255;264;271;574;158481;164555;164641&voucher=3357871B-1995-4162-851E-33754C9DDB05. Inspelning av paneldiskussionen (hölls på finska) finns som länk från denna adress.*

FRÅN ELDSJÄL TILL HANDLING – YTR:s NÄTKOLUMN

Landsbygden behöver livskraft. Men den kommer inte av själva servicen, vägarna, bostäderna

och företagen, utan livskraft kommer från människor och från den vällande energin och känslan av att göra något tillsammans som finns i växelverkan mellan människor. Inom regioner, landskap, kommuner, byar och hos invånare vet man vad som behövs för ett gott liv. Allt utgår ifrån en växelverkan mellan människor. För t.ex. landsbygdsföretagen lönar det sig att slå sig ihop, oberoende av företag inom branschen. Det lönar sig också att ta med en kompis som är intresserad av företagsamhet. Genom att gå inför ett gemensamt mål, är det lättare att vid behov t.ex. söka finansiering eller utbildningsbehov från offentligt håll. Det är synnerligen viktigt att förbättra det dynamiska samspelet mellan alla som har med landsbygdsutveckling att göra. Det väsentliga är att försöka förstå hur andra verkar och varför. På det här sättet får man en ny dimension i diskussionen. Ibland räcker det med att mötesdragaren byter till en ny inspirationsfas för att få igång samtalen. Vi utvecklare på olika nivåer och från olika håll behöver en egentlig livskraftsinjektion, uttryckt i nutida termen ASAP (As Soon As Possible). – ”Tala med dem som saken inte berör” (Sarasvuo). – I landsbygdsutvecklingen behövs också folk som inte har med saken att göra. Det kan vara synnerligen fruktbart att olika branschers experter deltar, utan att inte för den skull glömma de som bor på landsbygden. Jag skulle vilja påstå att landsbygden borde, i stället för att backa upp de nuvarande strukturerna, utvecklas genom att använda det berömda bondförnuftet. *Texten ”Tulisieluisuudesta teoiksi” för september månads nätkolumn har skrivits av Sanna Antman som är forskare på arbets- och näringsministeriet. På Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) webbplats finns den fullständiga texten att läsas (på finska) under adressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/1305/Sannan_kolumni_suomeksi.pdf.*

LÄS ÄVEN DETTA

Östersund är Sveriges matlandethuvudstad 2011

I hård konkurrens med 28 andra nominerade städer och kommuner har Östersund tilldelats den åtråvärda titeln Årets matlandethuvudstad. Utifrån kriterierna jobb och tillväxt, vilka styrkor som finns idag och hur arbetet med att göra Sverige till ett nytt matland i framtiden skall se ut, har Östersund visat att de är en rättmätig innehavare av titeln. ”*Jag tycker att Östersund är en högst värdig vinnare av tävlingen Årets matlandethuvudstad. De har visat prov på drivkraft och konkreta åtgärder för att utveckla kommunen i enlighet med visionen Sverige – det nya matlandet. Dessutom känns det tryggt att lämna över priset till Östersund som lovat att fortsätta sitt arbete med att verka för att positionera Östersund och Sverige som det nya matlandet i Europa*”, säger den svenske jordbruksministern Eskil Erlandsson. Tävlingen Årets matlandethuvudstad utlystes av jordbruksministern 22.7. Syftet med tävlingen är att visa på de möjligheter som finns för att skapa arbete och tillväxt inom ramen för visionen *Sverige - det nya matlandet*. Dessutom är tävlingen ett sätt att lyfta fram det arbete som bedrivs och den bredd som finns över hela Sverige, i allt från råvaruproduktion till livsmedelsförädling, restaurang, storkök och unika turistmål. *Uppgifterna är från svenska jordbruksdepartementets pressmeddelande (från 13.9) som finns under webbadressen <http://www.sweden.gov.se/sb/d/13426/a/152144> med länkar till mer information.*

Företagare i huvudstadsregionen för kommunsammanslagningar

Enligt Helsingfors handelskammarens enkät stöder 82 procent av företagarna i huvudstadsregionen en sammanslagning av regionens städer, vilket skulle gynna regionens konkurrenskraft. Helst skulle företagarna vilja slå samman alla fyra städer i huvudstadsregionen – Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla. Förslaget om att slå samman Helsingfors och Vanda får även stort understöd bland politikerna. Enligt handelskammarens ordförande Harri Sailas är resultaten en tydlig signal som inte kan förbises av metropolpolitikerna, och menar att det inte går att se i backspegeln, då man fattar beslut om

framtiden. Hitintills har diskussionen om metropolpolitiken varit utsiktslös. *Uppgifterna är från YLE:s Internytt och finns på adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=195771>.*

Glesbygdsseminarium samlade 9 500 besökare via nät-TV

I seminariet om framtida service på den glesbebodda landsbygden, som hölls 14.9 i Helsingfors, deltog 90 personer, men via nät-TV:n hade man hela 9 500 besökare. Seminariet arrangerades av Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps temagrupper för gles bebodda områden respektive välfärdstjänster. *Mer om glesbygdsseminariet med länkar till presentationer och nät-TV videor finns att beskådas under webbadressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/teemaryhmat/harvaan_asuttu_maaseutu?v_1359=4048.*

KAMPA-seminarie II går av stapeln i Karleby

Projektet för medborgardeltagande och gemenskap i omorganiseringen av landsbygdens välfärdsservice, förkortat KAMPA (Kansalaisosallistuminen ja yhteisöllisyys maaseudun hyvinvointipalveluiden uudelleenorganisoinnissa) håller 4-5.10 igen i Karleby seminarium (på finska) om medborgarna som delaktiga i landsbygdens social- och hälsovårdsservice, *Kansalaiset osallisina maaseudun sosiaali- ja terveystalveluissa*. Alla som är intresserade av landsbygdens välfärdsserviceutveckling är välkomna på seminariet. En projektverkstad hålls 6.10 för de regioners representanter och medborgare som är med i KAMPA-projektet. *Program och anmälningsuppgifter (anmälan senast 20.9) finns under webbadressen <http://www.chydenius.fi/yksikot/yhteiskuntatieteet/tutkimus/hankkeet/kampa/kampa-seminaari-2010>.*

Demokrati, metoder, lokal utveckling - Svenska studiecensalens handböcker är nu avgiftsfria

Initiativ och folkomröstningar som demokratiska redskap, Förtroendekris, Från folkstyre till styrt folk?, Coacha för mer arbetsglädje och Från opinion till deliberation är några av de senaste titlarna på Svenska studiecensalens (SSC:s) böcker, vilka man nu kan erhålla gratis. Endast portot betalas. Böckerna kan beställas via nätet, per e-mail eller telefonledes. Det går även att avhämta böckerna från närmaste kansli. *Mer info med litteraturpresentation finns på SSC:s hemsida under adressen <http://studiecensalen.fi/projekt/handbocker/>.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet, som utkommer en gång i veckan med Svenska Temagruppen (SveT) inom Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (YTR) som samarbetspart, sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
